

RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 10 oktober 1989

tot wijziging van Richtlijn 77/452/EEG inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten, alsmede van Richtlijn 77/453/EEG inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de werkzaamheden van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger

(89/595/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 49, artikel 57, lid 1 en lid 2, eerste en derde volzin, en artikel 66,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

In samenwerking met het Europese Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat in artikel 1, lid 3, tweede alinea, van Richtlijn 77/453/EEG ⁽⁴⁾ het beginsel van een evenwichtige verdeling is vastgelegd tussen enerzijds het theoretische en technische onderwijs en anderzijds het klinische onderwijs, zonder dat evenwel het respectieve aandeel van ieder type onderwijs is vastgesteld; dat overeenkomstig lid 4 van genoemd artikel 1 de Raad op voorstel van de Commissie besluit of deze bepalingen moeten worden gehandhaafd of gewijzigd;

Overwegende dat het, in het licht van dit hernieuwde onderzoek en met name op grond van de hogere eisen ten aanzien van het niveau van de kennis van verantwoordelijk algemeen verpleegkundige, gewenst is artikel 1, lid 4, van Richtlijn 77/453/EEG zodanig te wijzigen dat de duur van het theoretische onderwijs wordt vastgesteld op ten minste een derde en die van het klinische onderwijs op ten minste de helft van de minimum-opleidingsduur bepaald in artikel 1, lid 2, onder b), van voornoemde richtlijn; dat deze verdeling een nauwkeuriger omschrijving van het theoretische en het klinische onderwijs noodzakelijk maakt;

Overwegende dat, evenals voor soortgelijke bepalingen in andere richtlijnen betreffende beroepen in de gezondheidssector, gewezen dient te worden op het enuntiatieve karakter van de in de bijlage van Richtlijn 77/453/EEG genoemde

vakken en dat zowel in Richtlijn 77/453/EEG als in de titels van de bijlage ervan de termen „theoretisch onderwijs” en „klinisch onderwijs” uniform gebruikt dienen te worden; dat tevens de bewoordingen van enkele bepalingen van Richtlijn 77/452/EEG ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/594/EEG ⁽⁶⁾, dienen te worden aangepast aan die van soortgelijke bepalingen van Richtlijn 75/362/EEG van de Raad van 16 juni 1975 inzake de onderlinge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van de arts, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten ⁽⁷⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/594/EEG,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 77/452/EEG wordt als volgt gelezen:

1. artikel 6, lid 3, wordt vervangen door:

„3. Indien de ontvangende Lid-Staat kennis heeft van ernstige en nauwkeurige feiten die vóór de vestiging van de betrokkene in deze Staat buiten zijn grondgebied hebben plaatsgevonden en in deze ontvangende Staat van invloed kunnen zijn op de toegang tot de desbetreffende werkzaamheid, kan hij de Lid-Staat van oorsprong of van herkomst daarvan op de hoogte stellen.

De Lid-Staat van oorsprong of van herkomst gaat de juistheid van deze feiten na. De autoriteiten van deze Staat bepalen zelf de aard en de omvang van het in te stellen onderzoek en brengen de consequenties die zij daaruit trekken ten aanzien van de door hen afgegeven verklaringen of documenten ter kennis van de ontvangende Lid-Staat.

De Lid-Staten dragen er zorg voor dat de inhoud van de toegezonden inlichtingen geheim blijft.”;

2. artikel 7, lid 2, wordt vervangen door:

„2. Indien de ontvangende Lid-Staat kennis heeft van ernstige en nauwkeurige feiten die vóór de vestiging van de betrokkene in deze Staat buiten zijn grondgebied hebben plaatsgevonden en in deze ontvangende Staat van

⁽¹⁾ PB nr. C 20 van 26. 1. 1988, blz. 10, en PB nr. C 322 van 15. 12. 1988, blz. 22.

⁽²⁾ PB nr. C 235 van 12. 9. 1988, blz. 68, en PB nr. C 256 van 9. 10. 1989.

⁽³⁾ PB nr. C 134 van 24. 5. 1988, blz. 27.

⁽⁴⁾ PB nr. L 176 van 15. 7. 1977, blz. 8.

⁽⁵⁾ PB nr. L 176 van 15. 7. 1977, blz. 1.

⁽⁶⁾ Zie bladzijde 19 van dit Publikatieblad.

⁽⁷⁾ PB nr. L 167 van 30. 6. 1975, blz. 1.

invloed kunnen zijn op de uitoefening van de desbetreffende werkzaamheid, kan hij de de Lid-Staat van oorsprong of van herkomst daarvan op de hoogte stellen.

De Lid-Staat van oorsprong of van herkomst gaat de juistheid van deze feiten na. De autoriteiten van deze Staat bepalen zelf de aard en de omvang van het in te stellen onderzoek en brengen de consequenties die zij daaruit trekken ten aanzien van de door hen krachtens lid 1 toegezonden inlichtingen ter kennis van de ontvangende Lid-Staat.”;

3. het volgende artikel wordt ingevoegd:

„Artikel 10 bis

Indien een ontvangende Lid-Staat verlangt dat zijn onderdanen voor de toegang tot of de uitoefening van de in artikel 1 bedoelde werkzaamheden een eed of belofte afleggen en de formule van deze eed of belofte niet door de onderdanen van de overige Lid-Staten kan worden gebruikt, ziet de ontvangende Lid-Staat erop toe dat aan de begunstigden een passende en gelijkwaardige formule kan worden voorgelegd.”;

4. in artikel 11, lid 1, wordt na de tweede alinea de volgende alinea ingevoegd:

„Ter aanvulling van de in lid 2 bedoelde verklaring aangaande het verrichten van diensten kunnen de Lid-Staten daartoe, ten einde de toepassing van de op hun grondgebied vigerende tuchtrechtelijke bepalingen mogelijk te maken, een regeling treffen voor een tijdelijke inschrijving die automatisch plaatsvindt of een aansluiting pro forma bij een beroepsorganisatie of -instelling, dan wel voor opname in een register, mits deze regeling het verrichten van diensten op geen enkele wijze vertraagt of compliceert en geen extra kosten met zich brengt voor degene die de diensten verricht.”;

5. artikel 14 komt te vervallen.

Artikel 2

Richtlijn 77/453/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. artikel 1, lid 2, onder b), en leden 3 en 4, wordt vervangen door:

„b) een specifieke full-time beroepsopleiding die betrekking moet hebben op de stof van het in de bijlage vermelde programma en die drie studiejaar dan wel 4 600 uur theoretisch en klinisch onderwijs omvat.

3. De Lid-Staten zien erop toe dat de met de verplegersopleiding belaste instelling verantwoordelijk is voor de coördinatie tussen het theoretische en het klinische onderwijs gedurende het gehele studieprogramma:

a) Onder theoretisch onderwijs wordt verstaan dat deel van de opleiding in de verpleegkunde waar de

leerling-verpleegkundigen de kennis, het inzicht, de vakbekwaamheid en de instelling verwerven die nodig zijn om de algemene verpleegkundige verzorging te plannen, te verstrekken en te beoordelen. Deze opleiding wordt gegeven door docenten in de verpleegkunde en andere bevoegde personen en vindt plaats in scholen voor verpleegkunde en andere door de opleidingsinstelling gekozen plaatsen waar onderwijs wordt gegeven.

- b) Onder klinisch onderwijs wordt verstaan dat deel van de opleiding in de verpleegkunde waar de leerling-verpleegkundige in teamverband en in rechtstreeks contact met een gezond persoon of patiënt en/of gemeenschap op grond van verworven kennis en vaardigheden de vereiste algemene verpleegkundige verzorging leert plannen, verstrekken en beoordelen. De leerling-verpleegkundige leert niet alleen in teamverband te werken, maar ook als teamleider op te treden en zich bezig te houden met de organisatie van de algemene verpleegkundige verzorging, waaronder de gezondheidseducatie voor individuele personen en kleine groepen binnen de instelling voor gezondheidszorg of in de gemeenschap.

Dit onderwijs wordt gegeven in ziekenhuizen en andere instellingen voor gezondheidszorg en in de gemeenschap onder leiding van docenten-verpleegkundigen en met samenwerking en assistentie van andere geschoolde verpleegkundigen. Ander geschoold personeel kan eveneens in het onderwijsproces worden ingeschakeld.

De leerling-verpleegkundigen nemen deel aan de werkzaamheden van de betrokken diensten voor zover deze bijdragen tot hun opleiding en hen in staat stellen de verantwoordelijkheden op zich te leren nemen die aan de verpleegkundige verzorging zijn verbonden.

4. Het theoretische onderwijs bedoeld in deel A van de bijlage moet in evenwicht worden gebracht en gecoördineerd met het klinische onderwijs, bedoeld in deel B van de bijlage, zodat de in lid 1 aangegeven kennis en ervaring op adequate wijze kan worden verworven. De duur van het theoretische onderwijs moet ten minste één derde en die van het klinische onderwijs ten minste de helft bedragen van de minimum-opleidingsduur bepaald in lid 2, onder b).”;

2. de bijlage wordt als volgt gewijzigd:

a) de inleidende zin wordt vervangen door:

„Het studieprogramma voor de opleiding tot het diploma, het certificaat of een andere titel van algemeen ziekenverpleger omvat de volgende twee delen en ten minste de hieronder genoemde vakken. Het onderwijs in een of meer van deze vakken kan worden gegeven in het kader van andere studierichtingen of in verbinding daarmee.”;

b) de titels van de delen A en B worden als volgt gewijzigd:

- Spaanse versie: titel „A. Enseñanza teórica y técnica” wordt vervangen door „A. Enseñanza teórica” en titel „B. Enseñanzas de enfermería clínica” wordt vervangen door „B. Enseñanza clínica”;
- Deense versie: titel „A. Teoretisk og teknisk undervisning” wordt vervangen door „A. Teoretisk undervisning”;
- Duitse versie: titel „A. Theoretischer und technischer Unterricht” wordt vervangen door „A. Theoretischer Unterricht” en titel „B. Klinisch-praktische Krankenpflege-Ausbildung” wordt vervangen door „B. Klinische Unterweisung”;
- Griekse versie: titel „A. Θεωρητική και πρακτική διδασκαλία” wordt vervangen door „A. Θεωρητική διδασκαλία” en titel „B. Κλινική διδασκαλία του νοσοκόμου” wordt vervangen door „B. Κλινική διδασκαλία”;
- Engelse versie: titel „A. Theoretical and technical instruction” wordt vervangen door „A. Theoretical instruction”;
- Franse versie: titel „A. Enseignement théorique et technique” wordt vervangen door „A. Enseignement théorique” en titel „B. Enseignement infirmier clinique” wordt vervangen door „B. Enseignement clinique”;
- Italiaanse versie: titel „A. Insegnamento teorico e tecnico” wordt vervangen door „A. Insegnamento teorico” en titel „B. Insegnamento infermieristico clinico” wordt vervangen door „B. Insegnamento clinico”;
- Nederlandse versie: titel „A. Theoretisch en technisch onderwijs” wordt vervangen door „A. Theoretisch onderwijs”;
- Portugese versie: titel „A. Ensino teórico e técnico” wordt vervangen door „A. Ensino teórico” en titel „B. Ensino clínico de enfermagem” wordt vervangen door „B. Ensino clínico”.

Artikel 3

De opleidingen voor verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger die vóór 13 oktober 1991 zijn begonnen onder de voorgaande regeling van artikel 1 van Richtlijn 77/453/EEG mogen overeenkomstig die regeling worden voltooid.

Artikel 4

De Lid-Staten treffen de nodige maatregelen om uiterlijk op 13 oktober 1991 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Artikel 5

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Luxemburg, 10 oktober 1989.

Voor de Raad
De Voorzitter
F. DOUBIN